Nacionaliniai teismai ir neteisminės įstaigos

Vokietija

Nacionaliniai teismai

Visos valdžios institucijos privalo laikytis pagrindinių teisių. Bet kuris asmuo, manantis, kad jo pagrindinės teisės buvo pažeistos, gali siekti apginti savo teises teisme.

Jeigu asmuo mano, kad tam tikra jam poveikį daranti teisės nuostata pažeidžia Vokietijos konstituciją (vok. *Grundgesetz*), jis gali iškelti bylą specializuotame teisme. Jeigu specializuotas teismas pritaria jo požiūriui, jis perduoda atitinkamą teisės nuostatą nagrinėti Federaliniam Konstituciniam Teismui (vok. *Bundesverfassungsgericht*), kad jis, atlikdamas specialią teisminę peržiūrą, priimtų sprendimą. Jeigu specializuotas teismas sprendimu nesivadovauja, o teisminė teisių gynimo priemonė yra išnaudota, galima pateikti konstitucinį skundą Federaliniam Konstituciniam Teismui.

Tais atvejais, kai ginčijamu įstatymu arba teisės nuostata įgyvendinama ES teisė, asmuo gali iškelti bylą specializuotame teisme, remdamasis Pagrindinių teisių chartijos pažeidimu. Specializuotas teismas privalo bet kokį šioje srityje kylantį klausimą perduoti Europos Sąjungos Teisingumo Teismui (SESV 267 straipsnis). Klausimo neperdavimą galima apskųsti Federaliniam Konstituciniam Teismui pateikiant konstitucinį skundą (vok. *Verfassungsbeschwerde*) dėl teisės į tinkamą teisinį procesą, nustatytos Konstitucijos 101 straipsnio 1 dalies antrame sakinyje, pažeidimo. Federalinis Konstitucinis Teismas, nagrinėdamas konstitucinius skundus dėl ES teisės reglamentuojamų klausimų, kaip tiesioginiu peržiūros standartu naudojasi Pagrindinių teisių chartija. Federalinio Konstitucinio Teismo sprendimai yra neskundžiami ir yra privalomi visiems kitiems valstybės organams.

Vokietijos Federalinis Konstitucinis Teismas (vok. *Bundesverfassungsgericht*)

Federalinis Konstitucinis Teismas laikomas Konstitucijos sergėtoju. Jo uždaviniai – be kita ko, teikti privalomus Konstitucijos išaiškinimus ir užtikrinti, kad būtų laikomasi pagrindinių teisių. Jis yra federalinis teisingumo teismas, savarankiškas ir nepriklausomas nuo visų kitų konstitucinių organų, nepriklausomas konstitucinis organas.

Remiantis (*inter alia*) Konstitucijos 93 straipsnio 1 dalies 4a punktu, Federalinis Konstitucinis Teismas priima sprendimus dėl konstitucinių skundų, kuriuos gali pateikti bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, kuris teigia, kad Vokietijos valdžios institucija pažeidė vieną iš jo pagrindinių teisių (žr. Konstitucijos 1–19 straipsnius) arba pagrindinėms teisėms lygiaverčių teisių (Konstitucijos 20 straipsnio 4 dalis, 33, 38, 101 ir 104 straipsniai).

Konstitucinis skundas yra ne specializuotuose žemesniuosiuose teismuose iškeltos bylos pratęsimas, o ypatinga teisių gynimo priemonė, kuria naudojantis nagrinėjamas tik būtent konstitucinės teisės pažeidimas. Išsami informacija išdėstyta Konstitucijos 93 straipsnio 1 dalies 4a ir 4b punktuose ir Federalinio Konstitucinio Teismo įstatymo (vok. *Bundesverfassungsgerichtsgesetz*) 90 straipsnyje ir tolesniuose straipsniuose.

Informacija apie konstitucinį skundą, visų pirma tai, kas jame turėtų būti nurodyta, apibendrinta Federalinio Konstitucinio Teismo informaciniame biuletenyje.

Federalinio Konstitucinio Teismo kontaktiniai duomenys:

PO Box 1771
76006 Karlsruhe
Tel. (+49)(0)721 9101 - 0
Faksas: (+49)(0)721 9101 - 382
Interneto svetainė: https://www.bundesverfassungsgericht.de/DE/Homepage/homepage_node.html

Nacionalinės žmogaus teisių institucijos

Vokietijos žmogaus teisių institutas (vok. *Deutsches Institut für Menschenrechte*)

Vokietijos žmogaus teisių institutas yra nepriklausoma nacionalinė Vokietijos žmogaus teisių institucija (DIMR įstatymo 1 straipsnis). Jis siekia užtikrinti, kad Vokietija laikytųsi žmogaus teisių šalies viduje ir tarptautiniuose santykiuose ir šias teises skatintų. Institutas taip pat remia ir stebi JT neįgaliųjų teisių konvencijos ir JT vaiko teisių konvencijos įgyvendinimą ir šiais tikslais yra sukūręs stebėsenos mechanizmus.

Institutas yra įsipareigojęs ginti tik žmogaus teises ir yra politiškai nepriklausomas. Instituto teisinis statusas, uždaviniai ir finansavimas reglamentuojami 2015 m. Įstatyme dėl Vokietijos žmogaus teisių instituto teisinio statuso ir įgaliojimų (vok. *Gesetz über die Rechtsstellung und Aufgaben des Deutschen Instituts für Menschenrechte*). Institutas yra struktūrizuotas kaip ne pelno organizacija ir finansavimą gauna iš Vokietijos žemesniųjų parlamento rūmų (Bundestago), taip pat gauna išorinių šaltinių finansavimą individualiems projektams.

Instituto uždaviniams nepriskiriama nagrinėti nuo žmogaus teisių pažeidimų nukentėjusių asmenų prašymus. Tačiau jis stengiasi suteikti kuo geresnę informaciją apie tinkamas konsultavimo paslaugas.

Vokietijos žmogaus teisių instituto kontaktiniai duomenys:

Zimmerstraße 26/27
10969 Berlin
Tel. (+49)(0)30 259 359 - 0
Faksas: (+49)(0)30 259 359 - 59
E. paštas: info@institut-fuer-menschenrechte.de
Interneto svetainė: https://www.institut-fuer-menschenrechte.de/

Specializuotos žmogaus teisių įstaigos

Federalinė kovos su diskriminacija agentūra (vok. *Antidiskriminierungsstelle des Bundes*)

Federalinė kovos su diskriminacija agentūra prie Federalinės šeimos reikalų, pagyvenusių piliečių, moterų ir jaunimo ministerijos yra nepriklausomas ryšių punktas nuo diskriminacijos nukentėjusiems žmonėms. Agentūros uždaviniai nustatyti Bendrajame vienodo požiūrio įstatyme (vok. *Allgemeines Gleichbehandlungsgesetz* – AGG). Kovos su diskriminacija agentūra yra ryšių punktas visiems žmonėms, kurie jaučiasi diskriminuojami dėl rasinės ar etninės kilmės, lyties, religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus ar lytinės tapatybės.

Kovos su diskriminacija agentūros teisiniai uždaviniai:

teikti informaciją, konsultacijas ir, gavus prašymą, pagalbą, kad šalys pasiektų taikų susitarimą, o prireikus – nukreipti į vietos kovos su diskriminacija konsultacijų centrus;

rūpintis viešaisiais ryšiais;

imtis diskriminacijos prevencijos priemonių;
įgyvendinti mokslinių tyrimų rezultatus;
reguliariai teikti ataskaitas Vokietijos Bundestagui kartu su rekomendacijomis, kaip panaikinti diskriminaciją ir jos išvengti.
Žmonės, kurie jaučiasi diskriminuojami arba turi klausimų apie AGG, gali kreiptis į Kovos su diskriminacija agentūrą telefonu, e. paštu arba paprastu paštu, arba užpildydami elektroninę kontaktinę formą. Gairės verslo subjektams pateikiamos adresu http://www.antidiskriminierungsstelle.de/, jose atsakoma į elementarius klausimus apie AGG įgyvendinimą įmonėse.
Kovos su diskriminacija agentūros kontaktiniai duomenys:
Glinkastraße 24
10117 Berlin
Tel. (+49)(0)30 18 555 - 1855
E. paštas konsultacijoms: beratung@ads.bund.de
E. paštas bendrosioms užklausoms: poststelle@ads.bund.de
Interneto svetainė: http://www.antidiskriminierungsstelle.de/

Federalinis įgaliotinis duomenų apsaugai ir informacijos laisvei (vok. *Der Bundesbeauftragte für den Datenschutz und die Informationsfreiheit – BfDI*)

Federalinis įgaliotinis duomenų apsaugai ir informacijos laisvei (BfDI) yra federaliniu lygmeniu veikianti savarankiška ir nepriklausoma duomenų apsaugos priežiūros institucija. BfDI uždaviniai nustatyti Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (BDAR) 57 straipsnyje ir Federalinio duomenų apsaugos įstatymo (vok. *Bundesdatenschutzgesetz* – BDSG) 14 straipsnyje. Pagrindiniai BfDI uždaviniai:
stebėti ir užtikrinti BDAR, BDSG ir kitų su duomenų apsauga susijusių nuostatų vykdymą;
didinti informuotumą ir šviesti visuomenę apie įvairią riziką, taisykles, garantijas ir teises, susijusias su asmens duomenų tvarkymu;
teikti konsultacijas Vokietijos Bundestagui ir aukštiesiems parlamento rūmams (Bundesratui), Federalinei Vyriausybei ir kitoms institucijoms bei komitetams apie teisines ir administracines duomenų apsaugos priemones;
didinti informuotumą ir teikti konsultacijas duomenų valdytojams jų atsakomybės srityje apie BDAR, BDSG ir kitose duomenų apsaugos nuostatose nustatytas jų prievoles;
nagrinėti duomenų subjektų skundus arba duomenų apsaugos asociacijų skundus;
bendradarbiauti su kitomis Vokietijos ir Europos priežiūros institucijomis, keistis informacija ir teikti tarpusavio pagalbą;
atlikti tyrimus ir tikrinimus;
prisidėti prie Europos duomenų apsaugos valdybos darbo.
BfDI taip pat gali skelbti nuomones Vokietijos Bundestagui arba bet kuriam iš jo komitetų, Bundesratui, Federalinei Vyriausybei, kitoms įstaigoms ir agentūroms, taip pat visuomenei. Vokietijos Bundestago, vieno iš jo komitetų arba Federalinės Vyriausybės prašymu BfDI taip pat nagrinėja bet kokią informaciją apie duomenų apsaugos srities procesus Federalinės Vyriausybės valdžios institucijose.
Remiantis BDAR 77 straipsniu arba – Teisėsaugos direktyvos srityje – BDSG 60 straipsniu, bet kuris asmuo turi teisę pateikti skundą BfDI, jeigu jis mano, kad BfDI prižiūrima įstaiga pažeidė jo teises.
Federalinio įgaliotinio duomenų apsaugai ir informacijos laisvei kontaktiniai duomenys:
Graurheindorferstraße 153
53117 Bonn
Tel. (+49)(0)228 997799 - 0
Faksas: (+49)(0)228 997799 - 5550
E. paštas: poststelle@bfdi.bund.de
Interneto svetainė: http://www.bfdi.bund.de
Kreiptis į BfDI, pateikti skundus ir pranešti apie duomenų pažeidimus galima ir per internetines formas.
Be to, federalinių žemių (vok. *Länder*) duomenų apsaugos pareigūnų, atsakingų už viešąją ir neviešąją erdvę, transliuotojus, bažnyčias, kontaktiniai duomenys ir Europos bei kitų regionų duomenų apsaugos pareigūnų kontaktiniai duomenys pateikti BFDI interneto svetainėje.

Paskutinis naujinimas: 17/12/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisiima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.